

W ostatnim czasie Policja i Straż Miejska zwiększyła liczbę patroli kontrolujących osoby poruszające się różnego rodzaju pojazdami elektrycznymi (rowery, hulajnogi, urządzenia transportu osobistego). Nie wszyscy kontrolowani znają przepisy, dlatego warto je przypomnieć i udostępnić dalej.

W Polsce korzystanie z jednośladów elektrycznych (typu hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego) jest uregulowane przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym. Znajomość tych zasad jest kluczowa dla bezpieczeństwa zarówno użytkowników tych pojazdów, jak i innych uczestników ruchu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ruchu drogowego, użytkownicy jednośladów elektrycznych – takich jak hulajnogi elektryczne czy urządzenia transportu osobistego są zobowiązani do przestrzegania określonych zasad poruszania się po drogach publicznych, chodnikach i drogach dla rowerów. Naruszenie tych przepisów wiąże się z konkretnymi konsekwencjami prawnymi i finansowymi.

Wyróżniamy następujące pojazdy i urządzenia służące do przemieszczania się:

- **Hulajnoga elektryczna** – pojazd napędzany elektrycznie, dwuosiowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe. Zgodnie z polskim prawem, hulajnoga elektryczna to pojazd jednoosobowy, przystosowany do poruszania się z prędkością **do 20 km/h**.

- **Urządzenie transportu osobistego** – pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe

- **Urządzenie wspomagające ruch** – urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni.

Zasady poruszania się hulajnogami elektrycznymi zależą od dostępnej infrastruktury:

- **Droga dla rowerów**/droga dla rowerów i pieszych – to pierwszeństwo wyboru. Jeśli taka droga istnieje, użytkownik hulajnogi ma obowiązek z niej korzystać.
- **Jezdnia** - dozwolona tylko wtedy gdy:
 - na danej ulicy nie ma drogi dla rowerów;
 - dozwolona prędkość na jezdni wynosi maksymalnie 30 km/h;
 - warunki na to pozwalają i nie zagraża to bezpieczeństwu;
- **Chodnik lub droga dla pieszych** – dozwolony wyłącznie wtedy, gdy:
 - nie ma drogi dla rowerów ani jezdni z ograniczeniem do 30 km/h;
 - prędkość poruszania się hulajnogą musi być zbliżona do prędkości pieszego;
 - użytkownik ma obowiązek ustępować pierwszeństwa pieszym i nie może im utrudniać przemieszczania się, ani im zagrażać.

Hulajnoga elektryczna: obowiązki

Kierujący hulajnogą elektryczną **jest obowiązany** korzystać z **drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów**, jeśli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić – z prędkością dopuszczalną 20 km/h. Dodatkowo **jest obowiązany korzystać z jezdni**, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością nie większą niż 30 km/h, w przypadku gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów – **z prędkością dopuszczalną 20 km/h**. Kierujący może **wyjątkowo poruszać się chodnikiem lub drogą dla pieszych**, gdy chodnik jest usytuowany wzdłuż jezdni, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 30 km/h i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów – z zachowaniem następujących zasad:

- jazda z **prędkością zbliżoną do prędkości pieszego**,
- zachowanie szczególnej **ostrożności**,
- **ustępowanie pierwszeństwa pieszemu** oraz nieutrudnianie ruchu pieszemu,
- hulajnoga **powinna być wyposażona** w działające hamulce, światła pozycyjne przednie i tylne, elementy odblaskowe, dzwonek lub inny sygnał dźwiękowy,

- **obowiązek korzystania z hulajnogi w sposób bezpieczny**, niedopuszczalne są ewolucje, jazda bez trzymania kierownicy itp.;
- **obowiązek sygnalizowania manewrów** – np. poprzez wyciągnięcie ręki w lewo przed skrętem.

Hulajnoga elektryczna: uprawnienia

Do kierowania hulajnogą elektryczną przez osoby w wieku od 10 lat do 18 lat wymagane jest posiadanie tych samych uprawnień, co w przypadku kierowania rowerem, czyli karty rowerowej lub prawa jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Dla osób, które ukończyły 18 lat, dokument taki nie jest wymagany.

Hulajnoga elektryczna: dzieci

Poruszanie się hulajnogą elektryczną po drodze publicznej przez dziecko do 10 lat jest zabronione w każdej sytuacji, również pod opieką osoby dorosłej. Dzieci w wieku do 10 lat mogą poruszać się hulajnogą elektryczną jedynie w strefie zamieszkania, pod opieką osoby dorosłej.

Hulajnoga elektryczna: zakazy

Przepisy zabraniają:

- kierowania hulajnogą osobie znajdującej się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- przewożenia hulajnogą elektryczną innych osób, zwierząt i przedmiotów,
- ciągnięcia lub holowania hulajnogą elektryczną innych pojazdów.

Hulajnoga elektryczna: parkowanie

Ustawa wprowadza obowiązek pozostawienia m.in. hulajnogi elektrycznej na chodniku w przeznaczonym do tego miejscu (wyznaczonym przez zarządcę drogi). W przypadku braku takiego miejsca, pozostawienie pojazdu na chodniku będzie możliwe tylko przy jednoczesnym spełnieniu następujących warunków:

- hulajnoga elektryczna będzie ustawiona jak najbliżej zewnętrznej krawędzi chodnika, najbardziej oddalonej od jezdni,
- hulajnoga elektryczna będzie ustawiona równolegle do krawędzi chodnika,
- szerokość chodnika pozostawionego dla ruchu pieszych jest taka, że nie utrudni im ruchu i jest nie mniejsza niż 1,5 m.

Hulajnoga elektryczna: konsekwencje prawne

Prawo przewiduje kary za poruszanie się przez kierującego hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego albo przez osobę poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch chodnikiem lub drogą dla pieszych z prędkością większą niż prędkość zbliżona do prędkości pieszego lub za nieustępowanie pierwszeństwa pieszemu. W związku z tym następują zmiany w ustawie – Kodeks wykroczeń.

- Za korzystanie podczas jazdy z telefonu, wymagające trzymania słuchawki lub mikrofonu w rękę przez kierującego pojazdem, przewidziano mandat 200 zł.

- Przewożenie innej osoby, zwierzęcia lub ładunku będzie karane mandatem w wysokości 100 zł.
- Za kierowanie na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu pojazdem innym niż mechaniczny przez osobę znajdującą się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka mandat wyniesie od 300 do 500 zł.
- Za przejeżdżanie wzdłuż przejścia dla pieszych przewidziano karę w wysokości 100 zł.

ROWERY ELEKTRYCZNE

Definicja roweru zawarta jest w Ustawie Prawo o Ruchu Drogowym. Rower – to pojazd o szerokości nieprzekraczającej 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem. Rower może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h.

Osoby, które posiadają i korzystają z „rowerów elektrycznych” wyposażonych w pomocniczy napęd elektryczny o napięciu wyższym niż 48 V i o znamionowej mocy ciągłej większej niż 250 W, osiągają prędkość powyżej 25 km/h lub są wyposażone w manetkę gazu, **nie mogą poruszać się takim pojazdem po drogach publicznych, dopóki nie dopełnią następujących formalności** związanych z:

- zarejestrowaniem pojazdu – motorower musi posiadać dokument stwierdzający dopuszczenie go do ruchu (dowód rejestracyjny) i tablicę rejestracyjną;
- wykupieniem dla pojazdu obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (bez względu czy pojazd jest wyposażony w silnik spalinowy lub elektryczny);
- posiadaniem uprawnień niezbędnych do kierowania pojazdem – w przypadku osób powyżej 18 roku życia, wystarczające jest prawo jazdy kat. B, osoby niepełnoletnie powyżej 14 roku życia (lub osoby pełnoletnie, które nie posiadają prawa jazdy kat. B), powinny natomiast posiadać prawo jazdy kat. AM, aby legalnie poruszać się po drogach publicznych motorowerem.

Inne istotne informacje:

Niektórzy użytkownicy próbują samodzielnie modyfikować pojazd tak, aby był bardziej wydajny.

Dozwolona prędkość roweru elektrycznego poruszającego się po drogach publicznych to 25 km/h.

Jeżeli jednostka umożliwia osiąganie wyższych prędkości, narażamy się na mandat. Jeżeli zmienimy parametry na wyższe (np. montując specjalne układy elektroniczne), bierzemy pełną odpowiedzialność za tę zmianę i przyjmujemy na siebie wszystkie obowiązki producenta.

Jednocześnie zmienia się kategoria pojazdu – będzie on „pojazdem elektrycznym” (typu motorower, motocykl). Tak, jak i inne przeróbki będą skutkowały również:

- zakazem poruszania się ścieżkami rowerowymi,
- ograniczeniem w poruszaniu się w ruchu samochodowym,
- obowiązkiem rejestracji pojazdu,
- obowiązkiem posiadania uprawnień do kierowania tego typu pojazdem,
- obowiązkiem posiadania sygnału dźwiękowego,
- obowiązkiem całorocznego poruszania się z włączonymi światłami.

Możliwe mandaty:

- Nieustąpienie, wbrew obowiązкови, pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych lub wchodzącemu na to przejście – od 50 do 500 zł.
- Nieustąpienie przez kierującego pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, pierwszeństwa pieszemu przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża – od 50 do 300 zł.
- Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu przez kierującego pojazdem podczas włączania się do ruchu – od 50 do 200 zł.
- Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu przez kierującego pojazdem w strefie zamieszkania – od 50 do 100 zł.
- Naruszenie obowiązku poruszania się po poboczu – 100 zł.
- Niestosowanie się do znaków C-13 "droga dla rowerów" – 100 zł (tylko samo za zignorowanie STOP).
- Nieopuszczenie przez kierującego rowerem lub hulajnogą elektryczną śluzu rowerowej, kiedy zaistnieje możliwość kontynuowania jazdy w zamierzonym kierunku – 100 zł.
- Naruszenie przez kierującego rowerem, hulajnogą elektryczną lub motorowerem zakazu jazdy bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach lub podnóżkach – 50 zł.
- Naruszenie przez kierującego rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego przepisów o korzystaniu z chodnika lub drogi dla pieszych – 200 zł.
- Naruszenie przez kierującego rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego, korzystającego z chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów i pieszych, obowiązku:
 - poruszania się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego – 300 zł.
 - ustąpienia pierwszeństwa pieszemu – 300 zł.
 - nieutrudnienia ruchu pieszemu – 300 zł.
- Naruszenie zakazu jazdy wzdłuż po chodniku lub przejściu dla pieszych – od 50 do 100 zł.
- Naruszenie zakazu jazdy po jezdni obok innego uczestnika ruchu – 50 zł.
- Utrudnianie poruszania się innym uczestnikom ruchu przez kierującego rowerem jadącego po jezdni obok innego roweru lub motoroweru – 200 zł.
- Kierowanie na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu pojazdem innym niż mechaniczny przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu – 2500 zł.
- Kierowanie na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu pojazdem innym niż mechaniczny przez osobę znajdującą się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka – 1000 zł.

Hulajnoga elektryczna oraz inne jednoślady elektryczne to świetna alternatywa dla samochodu czy komunikacji miejskiej, ale tylko wtedy, **gdy korzystamy z niej odpowiedzialnie i zgodnie z przepisami**. Znajomość zasad poruszania się hulajnogą elektryczną nie tylko chroni nas przed mandatem, ale przede wszystkim **zwiększa nasze bezpieczeństwo oraz komfort innych uczestników ruchu**.

Prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności i dużej wyobraźni podczas poruszania się hulajnogami. Najczęściej poruszają się nimi nastolatki, dlatego **dużą rolę rodziców jest uświadomienie swoich pociech na temat zagrożeń wynikających z jazdy hulajnogą**. Dzięki takim rozmowom zwiększymy bezpieczeństwo naszych dzieci oraz innych użytkowników dróg.